

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการประเด็นข่าวเศรษฐกิจ
ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

นางสาวอารสา ชันทปราบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาบรรณศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

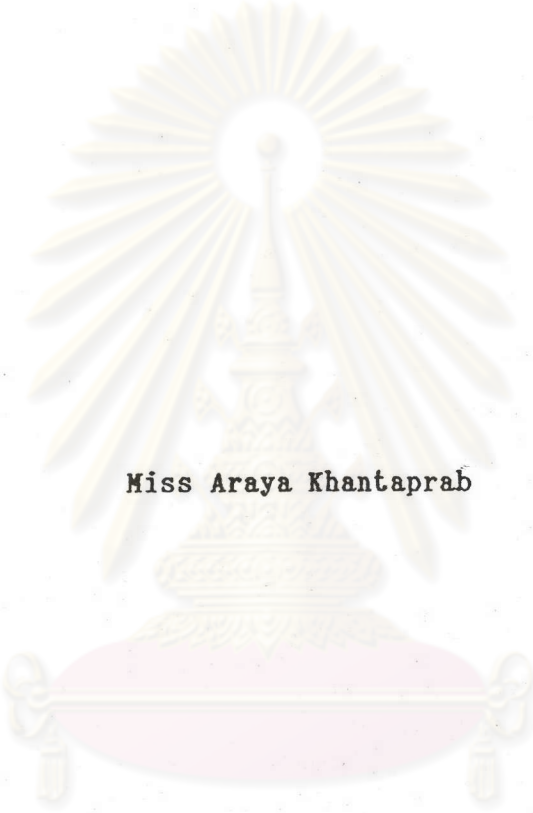
2538

ISBN 974-632-583-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11634419

FACTORS AFFECTING PROGRAM PRODUCTION OF CURRENT ISSUES
ON ECONOMICS THROUGH CHANNEL 5 TELEVISION STATION

Miss Araya Khantaprab

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-583-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการประเดิมข้าวเสิร์ฟธุรกิจทาง
สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

โดย

นางสาวอารยา ชันทปราบ

ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุธาโต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อารยา ชันทปราบ : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการประเด็นข่าวเศรษฐกิจทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 FACTORS AFFECTING PROGRAM PRODUCTION OF CURRENT ISSUES ON ECONOMICS THROUGH CHANNEL 5 TELEVISION STATION) :

ผศ.ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 148 หน้า. ISBN 974-632-583-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ตลอดจนประเมินถึงความสามารถในการแสดงออกซึ่งบทบาทของรายการภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรผู้ผลิต และการแสดงออกซึ่งบทบาทของสื่อ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เป็นผลกระทบมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้ 1. ปัจจัยด้านองค์กรผู้ผลิต ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ได้กำหนดวัตถุประสงค์ให้เน้นเนื้อหาประเด็นข่าวเศรษฐกิจ ที่อยู่ในกระแสความสนใจของประชาชน 2. ปัจจัยด้านคณะผู้ผลิตรายการ คือ ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ มีประสบการณ์ในการทำข่าวไม่มากพอ และยังขาดพื้นฐานความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์โดยตรง การวิเคราะห์ประเด็นข่าวในเชิงลึกจึงต้องอาศัยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ผู้สื่อข่าวจะมีเสรีภาพในการสร้างสรรค์รายการโดยใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล ภายใต้กรอบนโยบายขององค์กร

นอกจากนั้น ปัจจัยภายนอก คือ แรงผลักดันทางการเมืองในช่วงวิกฤตและกระแสการแข่งขันในการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจของสถานีโทรทัศน์ทุกสถานี รวมถึงความต้องการบริโภคข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อให้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายในการผลิตข่าวด้วยเช่นกัน

สำหรับเนื้อหาที่นำเสนอในรายการดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึง การเน้นรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ มากกว่าการวิเคราะห์ในเชิงลึก ยิ่งกว่านั้น สัดส่วนของประเด็นข่าวเศรษฐกิจที่นำเสนอจะอยู่ในกลุ่มการเงิน-การธนาคาร เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น บทบาทของรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ซึ่งไม่มีผลสืบเนื่องต่อการสร้างกรอบวัฒนธรรมทางเศรษฐกิจให้กับสังคมได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต อารยา ชันทปราบ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C650143 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: ECONOMIC NEWS PROGRAM/ PRODUCTION ORGANIZATION/ PRODUCTION PROCESS/ PERFORMANCE

ARAYA KHANTAPRAB : FACTORS AFFECTING PROGRAM PRODUCTION OF CURRENT ISSUES ON ECONOMICS THROUGH CHANNEL 5 TELEVISION STATION. THESIS ADVISOR : ASSI. PROF. KWANRUEN KITIVAT, 148 pp. ISBN 974-632-583-3

This study aimed at investigating significant factors affecting in the process of production, "Chub Krasae Sethakit" weekly aired on Channel 5 Television Station. An evaluation of program performance was conducted within the conceptual framework of media organization structure and its performance. An analysis was also undertaken through depth interview along with participation observation.

Findings indicate that there are two major factors influencing on the production process. First, the administrative policy of the Board of the Army Television requires the emphasis of current economic issues that interest the public. Second, the reporters are less likely to have experiences in economic news coverage. Profounding analysis of the economic news has to be dependent upon depth interview of experts in the area. However, they can use their own creative freedom under the policy framework of the organization

Moreover, the external factors which also influence on reshaping the news production policy are political pressure in particular to the political crisis. There is increasingly high competition in economic news reporting among various television stations, and also the rising demand of the public for information on concerning economics.

The program contents reflect the emphasis on facts of economic situation with only minimal in-depth analysis. Moreover, Finance and banking issues are predominant in the economic news program. Henceforth, "Chub Krasae Sethakit" has insignificant role in facilitating Thai society's economic culture.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิติ..... อารยา ขันเทพราช

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ประสบผลสำเร็จล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ รวมทั้งอาจารย์ที่ร่วมเป็นประธานและกรรมการสอบคือ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโต และรองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น ตลอดจนท้วงติง รวมถึงชี้ประเด็นข้อบกพร่อง พร้อมกับแนะแนวทางในการแก้ไขอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณในโอกาสแรกนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ นั้น ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยา อัมวิไล พันโท สิทธิพร สุวรรณพันธ์ คุณธเรศวร์ ธนะสมบูรณ์ คุณวิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ คุณมาทนี เพ่าจำริญ และผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจทุกท่าน ตลอดจนเจ้าหน้าที่จากแผนกห้องสมุดข่าวและข้อมูลของทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ที่ให้ความร่วมมือและเสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ รวมทั้งให้ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์จนเป็นผลสำเร็จ

พร้อมกันนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณสมาชิกทุกท่านของครอบครัวการวัฒนาศิริกุล และครอบครัวสมประสงค์ เพื่อน ๆ ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนรักจากเชียงใหม่ รวมทั้งแนกับค่าย ที่รับรู้และดูแลทุกความรู้สึก ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาโดยตลอด

ท้ายที่สุดผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ "คุณแม่" ผู้ซึ่งเป็นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต และเป็นแรงบันดาลใจ ในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทุกตัวอักษร ตลอดจนทุกคน ในครอบครัวชั้นทปราบ รวมทั้ง "ท่าน" ที่เป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่ให้ผู้เขียนมีความมุ่งมั่น มีพลังแห่งความเพียรพยายามในการศึกษา ตราบจนมีความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน.....	8
แนวคิดเรื่องบทบาทและกระบวนการของสาร.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการประเมินการส่งออกซึ่งบทบาทของสื่อ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	22
	แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	22
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
	การตรวจสอบข้อมูล.....	26
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
4	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการ"จับกระแสเศรษฐกิจ".....	28
	ปัจจัยด้านองค์กรผู้ผลิต.....	28
	ลักษณะโครงสร้างและนโยบายด้านการผลิตข้าว.....	28
	กรอบในการคัดเลือกข้าว.....	43
	ปัจจัยด้านคณะผู้ผลิตรายการ.....	52
	ประสบการณ์และความชำนาญในการผลิตข้าวเศรษฐกิจ.....	52
	ค่านิยมและธรรมเนียมปฏิบัติในการผลิตรายการ.....	57
	ปัจจัยด้านบริบทแวดล้อมและความต้องการข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจ ของผู้รับสาร.....	67
5	การแสดงออกซึ่งบทบาทของรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	100
	เสรีภาพและอิสระภาพ.....	100
	ความมีระเบียบและความมีเอกภาพ.....	102
	ความหลากหลายและการเข้าถึง.....	104
	ความเป็นกลางและคุณภาพของข้อมูลข่าวสาร.....	107
	คุณภาพทางวัฒนธรรม.....	109

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	112
ข้อเสนอแนะ.....	117
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	119
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	120
รายการอ้างอิง.....	121
ภาคผนวก.....	125
ประวัติผู้เขียน.....	148

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงลำดับความสำคัญและเวลาในการนำเสนอข่าวในแต่ละช่วง.....	31
2	แสดงวันที่ออกอากาศของรายการจับกระแสเศรษฐกิจ.....	39
3	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการเงิน-การธนาคารที่นำเสนอใน รายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	72
4	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการลงทุนและอุตสาหกรรม ที่นำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	80
5	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ที่นำเสนอใน รายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	85
6	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการคมนาคมขนส่งที่นำเสนอใน รายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	86
7	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวที่นำเสนอใน รายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	88
8	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านแรงงานที่นำเสนอใน รายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	90
9	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศที่นำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	92
10	แสดงเนื้อหาข่าวสารเชิงเศรษฐกิจเกี่ยวกับกฎหมายเชิงเศรษฐกิจที่นำเสนอ ในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ".....	96

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

- 1 แบบจำลองแสดงลักษณะความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องและ
ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตราชการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" 69

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย